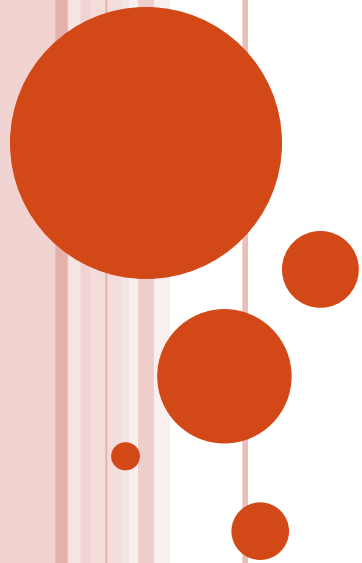

PSYCHOPATIE

Eva Švarcová

PSYCHOPAT VERSUS SOCIOPAT

- **Psychopat** = jedinec trpící některou z poruch osobnosti.
- **Sociopat** = typ psychopata, který navíc nerespektuje společenské normy, porušuje zákon.
- Diagnózu psychopatie stanoví pouze psycholog nebo psychiatr vyškolený v příslušném kurzu.
- Není trestné být psychopatem.
- Nemění se.

KDO JE PSYCHOPAT I.

- Obecně platí, že psychopatem je ten, KDO SE JAKO PSYCHOPAT CHOVÁ - psychopatie je chování. Je to parazitní životní strategie. Podle jejich činů je poznáte. Jen podle jejich činů jim také náleží trest. Ne proto, co jsou, ale VÝHRADNĚ za to, JAK SE CHOVAJÍ.
- Za své činy nesou 100% odpovědnost. Jsou plně přičetní. Netrpí bludy. Nejsou schizofrenní. Jsou-li souzeni, soudy jim přiznávají vinu v plném rozsahu.

KDO JE PSYCHOPAT II.

- Škála psychopatů je široká. Na jednom konci stojí sérioví a masoví vrazi, na straně druhé se svobodně pohybují "**subkriminální**", "sociálně úspěšní" psychopati, označovaní v českém prostředí psychiatrie jako "**deprivanti**," (tvoří nejpočetnější skupinu).
- Psychopati, kteří ke zkáze svých bližních přebývají mezi námi neodhaleni. Ti, kteří jsou málokdy trestně stíháni. Ti, kteří své bližní doženou k sebevraždě. Ti, jejichž cílem je kontrola, manipulace, tyranie - čímž se povzneseně baví.
- Neznají lítost ani pocit viny (litují pouze sebe). Nemají svědomí.

KDO JE PSYCHOPAT III.

- Psychopatie je, bohužel, parazitní životní strategie: **"sport" těch, kteří považují agresivitu za sílu a slušnost za slabost.**
- Budme schopni psychopatii rozeznat, když se s ní setkáme.
- Nikdy toto chování netolerujme.
- Nikdy u nikoho toto chování **nekryjme ani neomlouvejme.**
- **Nikdy nedávejme druhou šanci.**

KDO JE PSYCHOPAT IV.

- Chování psychopatů je odlišné od jiných problematických osobností, má více predátorský charakter, je **necitelné a bez emočního kontextu**.
- Jednání psychopata nemusí být pouhou reakcí na okolní události, ale pokusem **ukázat** sobě i okolí svou vlastní **sílu**.
- **Nemívají příliš blízké vztahy** a kontakty s rodinou, přáteli i obecně, často mění místo působení a dlouhodobě neplánují.
- Ve srovnání s ostatními problematickými osobnostmi jsou jejich oběťmi (násilí) méně často členové rodiny, přátelé a příbuzní.

STATISTIKA

- Psychopatických osobností je ve společnosti dle posledních přísnějších výzkumů (University of Houston) až **čtvrtina populace**, ve většině případů (tři čtvrtiny) se jedná o muže.
- Velmi často jsou to muži, kteří okouzlí srdce každé ženy, jsou výřeční, dokážou zaujmout, ale jde jim pouze o pocit vlastní důležitosti a moci.
- Často bývají vedoucími pracovníky, jsou dominantní, egoističtí a příliš nedbají na pocity druhých.

JAK POZNAT PSYCHOPATA I.

- Podle Roberta Harého, autora metody PCL-R se psychopati vyznačují čtyřmi základními charakteristikami:

Interpersonální: Psychopati jsou schopni tzv. povrchního šarmu. Dovedou vytvořit velmi dobrý dojem. Jsou neupřímní, manipulativní, mají velitelské tendence a jsou zaměřeni jen na sebe. Lžou často, všem a ve všem.

- **Afektivní:** Psychopati mají velmi mělké emoce, nejsou schopni cítit vinu nebo lítost a nejsou schopni přijmout odpovědnost za své činy.

JAK POZNAT PSYCHOPATA II.

- **Životní styl:** nezodpovědnost, impulsivita, neschopností mít realistické nebo dlouhodobé cíle. Často žijí na úkor druhých. Často se nudí, a proto vyhledávají nebezpečné aktivity, rádi pijí alkohol nebo užívají drogy.
- **Antisociální:** Obtížně kontrolují své chování. Ve vedoucích pozicích jsou necitliví ke svým podřízeným. Rádi se pochlubí, že již v dětství měli problémy s chováním. V případě, kdy začnou páchat trestnou činnost, jedou ve velkém. Psychopati ve vedení bank mohou například přispět k závažné finanční krizi.
- (zdroj:psychopatie.cz, konference o psychopatii)

PŘÍČINY VZNIKU I.

- **1. Fyzické a psychické strádání**
- Velká část poruch osobnosti vzniká až po narození,
- většina psychopatů v dětství vnímala nedostatek lásky od svých nejbližších,
- asi polovina byla sama týrána nebo byla přítomna týrání druhé osoby (nejčastěji matky),
- některé jedince poznamenala výchova, která byla značně nedůsledná,
- rodiče nevědomky „tyrana“ vychovali, dělali dítěti otroky a manipulativní chování ho v podstatě naučili (pro klid, aby neplakalo apod.).

PŘÍČINY VZNIKU II.

- V dospělosti si postižení jedinci chtějí vynahradiť citová strádání tím, že je druzí „musí“ obdivovat a uznávat.
- Jsou to v podstatě nešťastní lidé, kteří nikdy nebudou zcela spokojeni, jsou příliš závislí na moci.
- Dobře umí brát, ale nejsou schopni dávat.
- Manipulátora psychopatického typu nelze „předělat“ či zcela vyléčit. Jedinou možností je psychoterapie, která ale nebývá vždy úspěšná.

PŘÍČINY VZNIKU III.

- **2. Genetická zátěž**
- Tato skupina psychopatů se nazývá primární.
- Většinou se jedná o děti z dobře ekonomicky zabezpečených rodin.
- Dítě se jeví jako problematické – rodiče nezvládají výchovu, dělají hrubé výchovné chyby.
- Psychopatie se dědí po matce – 4% muži, 1% ženy (spouštěcím hormonem je testosteron).

JAK NA PSYCHOPATY

- Velká Británie – několik let ostrá diskuse – co s psychopaty udělat.
- Izolovat od zbytku populace ještě než něco provede?
- Návrhy: příkaz k zadržení nebezpečného jedince s těžkou poruchou osobnosti (aniž by spáchal zločin), možnost vazby za účelem odborného vyšetření a větší užívání doživotního trestu vězení.

SOUHRN ZÁKLADNÍCH ZNAKŮ PSYCHOPATIE

- Povrchnost, mělkost, oploštěný afekt, bezcitnost.
- Nepřítomnost výčitek svědomí nebo pocitů viny.
- Manipulace a podvádění, využívání druhých, patologické lhaní, nedostatek realistických, dlouhodobých cílů.
- Extrémní narcismus, špatná sebekontrola.
- Neplnění závazků, slibů, daného slova - opakovaně. Neomluví se.
- Impulzivita a neustálá potřeba podnětů zvenku.
- Promiskuita, početné partnerské vztahy.
- Nerespektování pokynů, úkolů, společenských norem.

LITERATURA

- Beňo, P. *Šarmantní násilníci*. Praha: Portál, 2015.
- Hare, R., D. *Bez svědomí*. Dům Harfa, 2015.
- Ronson, J. *Kdo je psychopat*. Computer press, 2014.
- Přednáška MUDr. Františka Koukolíka
- www.psychopatie.cz

